

Strategie ochrony i przywracania różnorodności biologicznej

Utrata różnorodności biologicznej

Współfinansowane przez
Unię Europejską

GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION

BABY
HUSKY

Definicje

- Bioróżnorodność to niezwykła różnorodność form życia na naszej planecie, obejmująca wszelkie aspekty od najmniejszych genów i mikroorganizmów aż po całe, złożone ekosystemy, takie jak tropikalne lasy czy rafy koralowe. To wyjątkowe bogactwo biologiczne, którego obserwujemy dzisiaj, ukształtowane przez miliardy lat procesów ewolucyjnych, z których coraz większy wpływ na nią ma również człowiek.

Utrata różnorodności biologicznej

Utrata różnorodności biologicznej to zmniejszenie bogactwa życia, obejmującego różne gatunki, ich różnorodność genetyczną i relacje między nimi w różnorodnych ekosystemach. Może to objawiać się zmniejszeniem liczby gatunków, ich różnorodności genetycznej czy też zanikiem różnorodnych zbiorowisk biologicznych w określonym obszarze. Oznacza to spadek różnorodności życia na Ziemi, co może prowadzić do zakłócenia równowagi i funkcjonowania ekosystemów, w których zachodzi ten proces.

Dlaczego różnorodność biologiczna jest ważna?

- Zdrowe ekosystemy dostarczają wiele niezbędnych elementów, które uważamy za oczywiste. Rośliny przekształcają energię słoneczną, by móc ją udostępniać innym formom życia. Mikroby i inne żywe organizmy rozkładają materię organiczną na składniki odżywcze, zapewniając roślinom zdrowe podłoże do wzrostu. Zapyłacze są kluczowe w procesie rozmnażania roślin i wpływają na produkcję żywności. Rośliny i oceany pełnią rolę głównych pochłaniaczy dwutlenku węgla.
- Ponieważ organizmy oddziałują na siebie w złożonych ekosystemach, wyginięcie jednego gatunku może mieć znaczący wpływ na całą sieć pokarmową. Trudno przewidzieć dokładne konsekwencje masowego wymierania, jednak różnorodność przyrody pozwala nam na obecnym etapie na nasz rozwój.

Znaczenie bioróżnorodności dla ekso

- Stabilność ekosystemów
- Zrównoważony rozwój i produkcja żywności
- Leki i medycyna
- Ekoturystyka i rekreacja
- Świadczenia kulturowe

Utrata różnorodności biologicznej

- Naturalna
- Spowodowana działalnością człowieka

Naturalna utrata różnorodności biologicznej

- Naturalna utrata różnorodności biologicznej polega na regularnych zmianach, które zachodzą w środowisku naturalnym. Przykłady takich zmian to cykliczne zjawiska sezonowe, jak wiosenne pora roku, które sprzyjają rozrodu i wzrostowi populacji różnych gatunków. Z kolei zbliżająca się zima czasowo może zmniejszyć różnorodność biologiczną, gdyż niektóre owady nie przetrwają zimowych warunków, a migrujące gatunki opuszczają dany obszar. Sezonowe wahania populacji roślin i bezkręgowców, które stanowią pokarm dla innych organizmów, także wpływają na różnorodność biologiczną danego obszaru.

Utrata różnorodności biologicznej spowodowana działalnością człowieka

- Utrata różnorodności biologicznej spowodowanej działalnością człowieka to proces zmniejszania różnorodności gatunków i zanikania różnorodnych form życia na Ziemi, który wynika z wpływu ludzkich działań, takich jak wylesianie, degradacja siedlisk, nadmierne wykorzystanie zasobów naturalnych, wprowadzanie obcych gatunków oraz zanieczyszczenie środowiska. Ta utrata bioróżnorodności ma poważne skutki dla ekosystemów, usług ekosystemowych i dobrostanu ludzkości, wymagając działań na rzecz ochrony i przywracania różnorodności biologicznej.

Przyczyny naturalnej utraty różnorodności biologicznej:

- **Ewolucja**
 - Procesy ewolucyjne prowadzą do zmian w populacjach i gatunkach, czasem prowadząc do wyginięcia starszych form życia i powstawania nowych gatunków.
- **Zmiany klimatyczne**
 - Fluktuacje klimatyczne historycznie wpływały na przystosowanie się gatunków, co mogło skutkować wyginięciem tych, które nie mogły się dostosować do nowych warunków
- **Katastrofy naturalne**
 - Zdarzenia takie jak erupcje wulkanów, zmiany w poziomie wód czy zmiany w geografii terenu mogą spowodować masowe wyginięcia gatunków

Skutki naturalnej utraty różnorodności biologicznej:

- **Wyginięcie gatunków**
 - Naturalny proces selekcji może prowadzić do wyginięcia gatunków, które nie są w stanie przetrwać w nowych warunkach środowiskowych
- **Przeformułowanie ekosystemów**
 - Zmiany w składzie gatunkowym mogą prowadzić do reorganizacji ekosystemów, co może mieć wpływ na strukturę łańcuchów pokarmowych i funkcjonowanie ekosystemów
- **Ewolucja nowych gatunków**
 - Naturalne procesy ewolucyjne mogą prowadzić do powstawania nowych gatunków, które są lepiej przystosowane do zmieniających się warunków

Przyczyn utraty różnorodności biologicznej spowodowanej przez człowieka

- Przemiany w Środowisku Naturalnym
- Zmiany Klimatyczne
- Nadmierne Polowanie
- Przełowienie
- Gatunki Inwazyjne
- Zanieczyszczenia Środowiska
- Rozprzestrzenianie Chorób
- Zanieczyszczenie Genetyczne
- Zakwaszenie Oceanów
- Uproszczenie Ekosystemów

Skutki utraty różnorodności biologicznej spowodowanej przez człowieka

- Niestabilność Ekosystemów
- Spadek Usług Ekosystemowych
- Utrata Bogactwa Genetycznego
- Zmiany w Obiegu Składników Odżywczych
- Zwiększone Zagrożenie Wymarciem Gatunków
- Wzrost napięć społecznych
- Negatywne oddziaływanie na ludzkość
- Trudności w adaptacji
- Utrudnienia w badaniach i innowacjach
- Zwiększone ryzyko ekstremalnych zdarzeń przyrodniczych
- Redukcja efektywności produkcji rolniczej
- Zmniejszenie szans na odkrycia nowych leków

JAK UTRATA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ WPŁYWA NA LUDZI

1. Bezpieczeństwo żywnościowe
2. Zdrowie publiczne
3. Wpływ gospodarczy
4. Wartość kulturowa
5. Ryzyko klęsk żywiołowych
6. Adaptacja do zmian klimatu

Ochrona bioróżnorodności

- **Ochrona ex-situ**

- Ochrona ex situ to takie zabezpieczenie różnorodności życia poza ich normalnym środowiskiem. Ochrona ex situ polega na hodowli i zachowywaniu zagrożonych gatunków poza ich naturalnym siedliskiem w takich miejscach jak ogrody zoologiczne, ogrody botaniczne czy banki genów. Tam rywalizacja o jedzenie, wodę czy miejsce jest znacznie mniejsza.

- **Ochrona in-situ**

- Ochrona in situ to po prostu zachowanie gatunków w ich naturalnym środowisku. Polega na tym, że dbamy o różnorodność genetyczną, trzymając ją w miejscach, gdzie te gatunki żyją. To jak zarządzamy różnorodnością życia na miejscu, gdzie ono naturalnie występuje.

Jak wspierać zachowanie różnorodności biologicznej jako zielony lider

Współfinansowane przez
Unię Europejską

GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION

BABY
HUSKY

Wspieraj lokalne gospodarstwa

- Kupowanie regularnie od małych miejscowych rolników na targach to nie tylko wsparcie dla lokalnej gospodarki, ale również pomoc dla rolnictwa dbającego o różnorodność biologiczną. Kiedy odwiedzasz stoiska, warto rozumieć specyficzne określenia, np. termin "ekologiczny" może być świetny dla Ciebie i środowiska, ale rolnicy stosujący techniki "Zintegrowanego Zwalczania Szkodników" oferują produkty wysokiej jakości, prawie nie dotknięte chemią. Wspieranie lokalnych rolników przy wykorzystaniu społecznościowego podejścia do rolnictwa to kolejny doskonały sposób na spożywanie świeżej, sezonowej żywności, jednocześnie wspierając lokalne finanse. To takie proste działanie, które ma duży wpływ zarówno na nas, jak i na ekosystem.

Ratuj pszczoły

- Pszczoły mają kluczową rolę w utrzymaniu różnorodności biologicznej, lecz coraz częściej padają ofiarą roztoczy Varroa. Możemy wspomóc je w ocaleniu, tworząc na naszych podwórkach obszary z dzikimi kwiatami, które wytwarzają nektar, albo konstruując specjalne domki dla pszczół, aby mogły znaleźć tam schronienie. Wprowadzając w życie własne projekty typu DIY, warto zwracać uwagę na używane produkty, gdyż standardowe środki owadobójcze mogą być niebezpieczne lub nawet śmiertelne dla pszczół. To proste działania, które mają potencjał ochrony tych istot i zachowania ich roli w ekosystemie.

Sadź lokalne kwiaty, owoce i warzywa.

- Zbaduj bogactwo flory, owoców i warzyw w swoim regionie i zasadź różnorodne odmiany roślin na swoim podwórku lub w zawieszonym ogrodzie. Wsparcie lokalnych szkółek specjalizujących się w rodzimych gatunkach roślin może być kluczowe dla tego działania. Te placówki są świetnym źródłem informacji dotyczących pielęgnacji roślin oraz sposobów dbania o nie. Ważne jest, skąd pochodzą rośliny – im bardziej lokalne źródło, tym lepiej. Poprzez wsparcie miejscowej przyrody przyczyniasz się do zachowania różnorodności biologicznej w swoim otoczeniu i wspierasz ekosystem na szczeblu lokalnym.

Oszczędzaj wodę poprzez krótsze prysznice!!

- Różnorodność biologiczna w dużej mierze zależy od obfitości miejscowej słodkiej wody. Krótszy prysznic przez pięć minut czy zakręcanie kranu podczas mycia rąk, zmywania naczyń czy szczotkowania zębów to proste sposoby na redukcję zużycia wody.

Szukaj równowagi z lokalnymi siedliskami

- Rośliny, które rosną w pobliskich parkach czy rezerwatach przyrody, często odgrywają kluczową rolę w utrzymaniu równowagi lokalnego ekosystemu. Kiedy spędzasz czas na zewnątrz, wspieraj miejscową różnorodność biologiczną, trzymając się wyznaczonych szlaków i ścieżek. To ważne także dla dzieci i zwierząt, które warto uczyć tego samego!

Ogranicz marnowania dóbr konsumpcyjnych: żywności, odzieży, sprzętu elektrycznego itp

- Wytwarzanie odzieży i sprzętu elektrycznego wymaga zużycia surowców naturalnych, co może prowadzić do eksploatacji i degradacji środowiska naturalnego. Ograniczenie marnotrawstwa poprzez naprawę, ponowne wykorzystanie lub przekazanie rzeczy innym zmniejsza presję na wydobycie nowych surowców, pomagając w zachowaniu różnorodności biologicznej.
- Produkcja masowej ilości dóbr konsumpcyjnych często powoduje nadmierne zużycie zasobów naturalnych, co z kolei może powodować zanieczyszczenia wody, gleby i powietrza oraz degradację siedlisk przyrodniczych. Ograniczenie marnowania dóbr zmniejsza potrzebę intensywnej produkcji, co w efekcie zmniejsza presję na naturalne ekosystemy.

Bibliografia:

- <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20200109STO69929/biodiversity-loss-what-is-causing-it-and-why-is-it-a-concern>
- <https://www.britannica.com/science/biodiversity-loss>
- <https://www.iberdrola.com/sustainability/biodiversity-loss>
- <https://www.un.org/en/climatechange/science/climate-issues/biodiversity>
- <https://www.unep.org/news-and-stories/story/five-drivers-nature-crisis>
- <https://www.fairplanet.org/story/causes-effects-biodiversity-loss/>
- <https://biodiversityireland.ie/top10/10-ways-to-help-biodiversity/>
- <https://sustainability.yale.edu/blog/6-ways-preserve-biodiversity>
- <https://www.vedantu.com/biology/conservation-of-biodiversity>
- <https://royalsociety.org/topics-policy/projects/biodiversity/how-can-you-protect-biodiversity/>
- <https://onetreeplanted.org/blogs/stories/protect-biodiversity>
- <https://ugc.berkeley.edu/background-content/habitat-loss-restoration/>
- <https://www.fdpa.org.pl/zrownowazone-rolnictwo-w-sluzbie-bioroznorodnosci-poradnik2>
- https://www.ipcinfo.org/fileadmin/user_upload/ebs/docs/FAOs_biodiversity_20x25_EN_revised__1_.pdf